Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (veliko vijeće)

13. svibnja 2015.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Područje slobode, sigurnosti i pravde – Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Uredba (EZ) br. 44/2001 – Područje primjene – Arbitraža – Isključenje – Priznanje i izvršenje stranih arbitražnih odluka – Nalog koji je izdao arbitražni sud koji se nalazi u državi članici – Nalog kojim se sprečava pokretanje ili nastavak postupka pred sudom druge države članice – Ovlast sudova države članice da odbiju priznanje arbitražne odluke – Njujorška konvencija“

U predmetu C-536/13,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Litva), odlukom od 10. listopada 2013., koju je Sud zaprimio 14. listopada 2013., u postupku

„Gazprom“ OAO

uz sudjelovanje:

Lietuvos Respublika,

SUD (veliko vijeće),

u sastavu: V. Skouris, predsjednik, K. Lenaerts, potpredsjednik, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, L. Bay Larsen, A. Ó Caoimh i J.-C. Bonichot, predsjednici vijeća, E. Levits, M. Safjan (izvjestitelj), M. Berger, A. Prechal, E. Jarašiūnas i C. G. Fernlund, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Wathelet,

tajnik: M. Aleksejev, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 30. rujna 2014.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

— za „Gazprom“ OAO, R. Audzevičius, *advokatas*,

— za litavsku vladu, A. A. Petravičienė, A. Svinkūnaitė i D. Kriaučiūnas, u svojstvu agenata, uz asistenciju V. Bernatonisa i A. Šekštela, *advokatai*,

— za njemačku vladu, T. Henze i J. Kemper, u svojstvu agenata,

— za španjolsku vladu, A. Rubio González, u svojstvu agenta,

* Jezik postupka: litavski

— za francusku vladu, F.-X. Bréchot, G. de Bergues i D. Colas, u svojstvu agenata,

— za austrijsku vladu, C. Pesendorfer, u svojstvu agenta,

— za vladu Ujedinjene Kraljevine, M. Holt, u svojstvu agenta, uz asistenciju B. Kennellyja, *barrister*,

— za Švicarsku Konfederaciju, M. Jametti, M. Schöll i D. Klingele, u svojstvu agenata,

— za Europsku komisiju, A.-M. Rouchaud-Joët i A. Steiblytė, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 4. prosinca 2014.,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje Uredbe Vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 2001., L 12, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 30.).

2 Zahtjev je podnesen u okviru postupka koji je „Gazprom“ OAO (u daljnjem tekstu: Gazprom), društvo sa sjedištem u Moskvi (Rusija), pokrenulo protiv odbijanja priznanja i izvršenja u Litvi arbitražne odluke donesene 31. srpnja 2012.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Uredba br. 44/2001 stavljena je izvan snage Uredbom (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL L 351, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 11., str. 289.), koja se primjenjuje od 10. siječnja 2015. Međutim, Uredba br. 44/2001 ostaje primjenjiva u okolnostima poput onih o kojima je riječ u glavnom postupku.

4 Iz uvodne izjave 2. Uredbe br. 44/2001 proizlazilo je da je ona, u interesu ispravnog djelovanja [pravilnog funkcioniranja] unutarnjeg tržišta, namijenjena provedbi „propisa za ujedinjavanje pravila o sukobu nadležnosti u građanskim i trgovačkim stvarima te za pojednostavljivanje formalnosti s ciljem brzog i jednostavnog priznavanja i izvršenja sudskih odluka [država članica koje ova Uredba obvezuje]“.

5 Uvodne izjave 7. i 11. navedene uredbe glasile su:

„(7) Područje primjene ove Uredbe mora pokrivati sve najvažnije građanske i trgovačke stvari, osim nekih točno utvrđenih predmeta.

[...]

(11) Propisi o nadležnosti moraju biti izuzetno predvidljivi i utemeljeni na načelu da se nadležnost uglavnom utvrđuje prema domicilu [prebivalištu] tuženika, pri čemu takva nadležnost mora uvijek postojati, osim u nekim točno određenim slučajevima, u kojima je zbog predmeta spora ili autonomije stranaka opravdana neka druga poveznica. [...]“

6 Članak 1. stavci 1. i 2. točka (d) te uredbe, koji se nalazi u Poglavlju I. naslovljenom „Područje primjene“, glasio je kako slijedi:

„1. Ova se Uredba primjenjuje na građanske i trgovačke stvari bez obzira na prirodu suda. Ne obuhvaća fiskalne, carinske ili administrativne stvari.

2. Ova se Uredba ne primjenjuje na:

[...]

d) arbitražu.“

7 Članak 71. stavak 1. Uredbe br. 44/2001 glasio je:

„Ova Uredba ne utječe ni na koju konvenciju čije su stranke države članice, a koja, s obzirom na neko posebno pravno područje, uređuje [sudsku] nadležnost, priznavanje ili izvršenje sudskih odluka.“

Litavsko pravo

8 Poglavlje X. dijela II. druge knjige Građanskog zakonika nosi naziv „Odredbe o istrazi o djelatnostima pravne osobe“ i obuhvaća članke 2.124. do 2.131.

9 Članak 2.124. Građanskog zakonika, naslovljen „Sadržaj istrage o djelatnostima pravne osobe“, glasi:

„Osobe navedene u članku 2.125. [...] imaju pravo od suda zatražiti da odredi stručnjake koji će ispitati jesu li neka pravna osoba, njezina tijela upravljanja ili njezini članovi postupali na neprimjeren način, i – ako utvrdi neprimjerene djelatnosti – da primijeni mjere propisane člankom 2.131. […]“.

10 Na temelju članka 2.125. stavka 1. točke 1. tog zakonika, taj zahtjev mogu podnijeti jedan ili više dioničara koji drže barem jednu desetinu dionica pravne osobe.

11 Mjere propisane člankom 2.131. istog zakonika uključuju, među ostalim, poništenje odluka koje su donijela tijela upravljanja pravne osobe, isključenje ili privremeni prestanak ovlasti članova tih tijela i mogućnost obvezivanja pravne osobe na poduzimanje ili nepoduzimanje određenih djelatnosti.

Glavni postupak i prethodna pitanja

12 Iz odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku i iz spisa kojim Sud raspolaže proizlazi da su, u vrijeme nastanka činjenica u glavnom postupku, glavni dioničari „Lietuvos dujosa“ AB (u daljnjem tekstu: Lietuvos dujos) bili E.ON Ruhrgas International GmbH, društvo osnovano u skladu s njemačkim pravom koje je držalo 38,91% temeljnoga kapitala, Gazprom koji je držao 37,1% i litavska država koja je držala 17,7% toga kapitala.

13 Gazprom je 24. ožujka 2004. sklopio dioničarski sporazum (u daljnjem tekstu: dioničarski sporazum) s E.ON Ruhrgasom International GmbH i State Property Fundom (fond državne imovine), koji je postupao za račun Lietuvos Respublike i na čije je mjesto potom stupila Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (Ministarstvo energetike Republike Litve, u daljnjem tekstu: ministerija). Taj je sporazum u svom članku 7.14 sadržavao arbitražnu klauzulu prema kojoj „će se o svim sporovima, nesuglasicama ili prigovorima vezanima uz ovaj sporazum ili njegovo kršenje, valjanost, stupanje na snagu ili raskid konačno odlučiti arbitražom“.

14 Lietuvos Respublika koju je zastupala ministerija podnijela je 25. ožujka 2011. zahtjev za pokretanje istrage o djelatnostima pravne osobe Vilniaus apygardos teismasu (Regionalni sud u Vilniusu).

15 Taj se zahtjev odnosio na Lietuvos dujosa kao i V. Valentukevičiusa, glavnog direktora tog društva, te V. Golubeva i K. Selezneva, ruske državljane članove uprave navedenog društva, koje je imenovao Gazprom. Ministerija je u okviru navedenog zahtjeva također zatražila da se, u slučaju da se tom istragom utvrdi da su djelatnosti tog društva ili navedenih osoba bile neprimjerene, izreknu određene korektivne mjere predviđene člankom 2.131. Građanskog zakonika.

16 Smatrajući da je tim zahtjevom povrijeđena arbitražna klauzula navedena u članku 7.14. dioničarskog sporazuma, Gazprom je Arbitražnom institutu Stockholmske gospodarske komore 29. kolovoza 2011. protiv ministerije podnio zahtjev za arbitražu.

17 Gazprom je od arbitražnog suda kojeg je uspostavio Arbitražni institut Stockholmske gospodarske komore među ostalim tražio da se ministeriji naloži da obustavi ispitivanje predmeta koji je u tijeku pred Vilniaus apygardos teismasom.

18 Odlukom od 31. srpnja 2012. navedeni arbitražni sud utvrdio je djelomičnu povredu arbitražne klauzule iz dioničarskog sporazuma i naložio među ostalim ministeriji da odustane od nekih zahtjeva koje je uputila navedenom sudu ili da ih smanji (u daljnjem tekstu: arbitražna odluka od 31. srpnja 2012.).

19 Rješenjem od 3. rujna 2012. Vilniaus apygardos teismas naložio je pokretanje istrage o djelatnostima Lietuvos dujosa. Također je utvrdio da zahtjev za pokretanje istrage o djelatnostima pravne osobe spada u njegovu nadležnost i da prema litavskom pravu ne može biti predmet arbitraže.

20 Lietuvos dujos kao i V. Valentukevičius, V. Golubev i K. Seleznev podnijeli su protiv te odluke žalbu Lietuvos apeliacinis teismasu (žalbenom sudu u Litvi). Nadalje, Gazprom se u okviru drugog postupka istom tom sudu obratio zahtijevajući priznanje i izvršenje u Litvi arbitražne odluke od 31. srpnja 2012.

21 Prvim rješenjem od 17. prosinca 2012. Lietuvos apeliacinis teismas odbio je potonji zahtjev. Taj je sud s jedne strane ocijenio da arbitražni sud koji je donio tu arbitražnu odluku ne može odlučivati o pitanju koje je već postavljeno Vilniaus apygardos teismasu i koje je taj sud već ispitivao i s druge strane da je arbitražni sud, odlučujući o tom pitanju, povrijedio članak V. stavak 2. točku (a) Konvencije o priznavanju i izvršenju stranih arbitražnih odluka, potpisane u New Yorku 10. lipnja 1958. (*Zbirka međunarodnih ugovora Ujedinjenih naroda*, svezak 330, str. 3.; u daljnjem tekstu: Njujorška konvencija).

22 Osim toga, Lietuvos apeliacinis teismas navodi da je navedeni arbitražni sud, arbitražnom odlukom od 31. srpnja 2012., čije se priznanje i izvršenje traže, ne samo ograničio parničnu sposobnost ministerije pred litavskim sudom radi pokretanja istrage o djelatnostima pravne osobe već i zanijekao ovlast tog nacionalnog suda da odluči o vlastitoj nadležnosti, kojom on raspolaže. Stoga je taj isti arbitražni sud povrijedio nacionalni suverenitet Republike Litve, što je protivno litavskom i međunarodnom javnom poretku. Lietuvos apeliacinis teismas smatra da je odbijanje priznanja odluke opravdano i člankom V. stavkom 2. točkom (b) navedene konvencije.

23 Lietuvos apeliacinis teismas odbio je drugim rješenjem od 21. veljače 2013. žalbu Lietuvos dujosa, V. Valentukevičiusa, V. Golubeva i K. Selezneva protiv odluke Vilniaus apygardos teismasa od 3. rujna 2012. o pokretanju istrage o djelatnostima Lietuvos dujosa. Isto tako, potvrdio je da su litavski sudovi nadležni za ispitivanje tog predmeta.

24 Protiv rješenjâ Lietuvos apeliacinis teismasa od 17. prosinca 2012. i 21. veljače 2013. podnesena je žalba u kasacijskom postupku pred Lietuvos Aukščiausiasis Teismasom (Vrhovni sud Litve). Taj je sud rješenjem od 20. studenoga 2013. odlučio prekinuti postupak o žalbi koja je podnesena protiv drugog rješenja dok ne odluči o žalbi koja se odnosi na priznanje i izvršenje arbitražne odluke od 31. srpnja 2012.

25 Sud koji je uputio zahtjev dvoji, s obzirom na sudsku praksu Suda o toj materiji i na članak 71. Uredbe br. 44/2001, o tome mogu li priznanje i izvršenje navedene arbitražne odluke, koju kvalificira kao „anti-suit injunction“, biti odbijeni zbog toga što bi, nakon tog priznanja i tog izvršenja, bilo ograničeno izvršavanje ovlasti litavskog suda da se izjasni o vlastitoj nadležnosti za odlučivanje o zahtjevu za pokretanje istrage o djelatnostima pravne osobe.

26 U tim je okolnostima Lietuvos Aukščiausiasis Teismas odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Ima li sud države članice, kad arbitražni sud izda „anti-suit injunction“ i time stranci zabrani podnošenje određenih zahtjeva sudu države članice koji je nadležan za odlučivanje o meritumu građanskog predmeta prema pravilima o nadležnosti iz Uredbe br. 44/2001, pravo odbiti priznati takvu odluku arbitražnog suda, s obzirom na to da ona ograničava njegovo pravo da se izjasni o svojoj nadležnosti za odlučivanje u predmetu prema pravilima o nadležnosti iz Uredbe br. 44/2001?

2. Ako je odgovor na prvo pitanje potvrdan, primjenjuje li se isto i na „anti-suit injunction“ arbitražnog suda kojim se stranci u postupku nalaže da ograniči svoje zahtjeve u predmetu koji se vodi u drugoj državi članici pri čemu je sud te države članice nadležan za odlučivanje u tom predmetu prema pravilima o nadležnosti iz Uredbe br. 44/2001?

3. Može li nacionalni sud, u nastojanju da zaštiti nadređenost prava Unije i punu djelotvornost Uredbe br. 44/2001, odbiti priznati odluku arbitražnog suda ako ta odluka ograničava pravo nacionalnog suda da odluči o vlastitoj nadležnosti i ovlastima u predmetu na koji se primjenjuje Uredba br. 44/2001?“

O prethodnim pitanjima

27 Svojim pitanjima koja valja razmotriti zajedno sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li Uredbu br. 44/2001 tumačiti na način da joj je protivno to da sud države članice prizna i izvrši, ili da odbije priznati i izvršiti, arbitražnu odluku kojom se stranci zabranjuje podnošenje određenih zahtjeva sudu te države članice.

28 Najprije valja pojasniti da navedena uredba u članku 1. stavku 2. točki (d) iz svojeg područja primjene isključuje arbitražu.

29 Prilikom utvrđivanja ulazi li spor u područje primjene Uredbe br. 44/2001, u obzir treba uzeti samo predmet tog spora (presuda Rich, C-190/89, EU:C:1991:319, t. 26.).

30 Kada je riječ o predmetu glavnog postupka, valja pojasniti da iz odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku proizlazi da je pred Lietuvos apeliacinis teismasom pokrenut postupak protiv rješenja Lietuvos apeliacinis teismasa kojim je odbijeno priznanje i izvršenje arbitražne odluke kojom je arbitražni sud ministeriji naložio da odustane ili smanji određene zahtjeve koje je uputila litavskim sudovima, a koju sud koji je uputio zahtjev kvalificira kao „anti-suit injunction“. Usporedno s time, pred sudom koji je uputio zahtjev pokrenut je i postupak protiv rješenja Lietuvos apeliacinis teismasa,

kojim je potvrđena odluka Vilniaus apygardos teismasa o pokretanju istrage o djelatnostima Lietuvos dujosa, koja, prema njegovom mišljenju, predstavlja građansku stvar u smislu članka 1. stavka 1. Uredbe br. 44/2001.

31 Sud koji je uputio zahtjev smatra da arbitražna odluka kojom se stranci zabranjuje podnošenje određenih zahtjeva nacionalnom sudu može štetiti korisnom učinku Uredbe br. 44/2001, u smislu da bi se njome moglo taj ograničiti sud u izvršavanju njegove ovlasti da sam odluči je li nadležan za ispitivanje predmeta koje ulazi u područje primjene navedene uredbe.

32 U tom smislu valja podsjetiti da je Sud u svojoj presudi Allianz i Generali Assicurazioni Generali (C-185/07, EU:C:2009:69) presudio da nalog suda države članice kojim se stranci zabranjuje pokretanje bilo kojeg postupka osim arbitraže i nastavak postupka pokrenutog pred sudom druge države članice nadležnim na temelju Uredbe br. 44/2001 nije u skladu s tom uredbom.

33 Naime, nalog koji izda sud države članice kojim se stranka u arbitražnom postupku obvezuje na to da ne nastavi postupak pred sudom druge države članice krši opće načelo koje proizlazi iz sudske prakse Suda, prema kojem svaki sud pred kojim se vodi postupak, na temelju primjenjivih pravila, sam odlučuje je li nadležan za odlučivanje u sporu koji je pred njime pokrenut. U tom smislu valja podsjetiti da Uredba br. 44/2001 ne dopušta, osim u nekoliko ograničenih iznimaka, nadzor nad nadležnošću suda jedne države članice od strane suda druge države članice. Ta je nadležnost izravno određena pravilima propisanima navedenom uredbom, među kojima su i ona koja se odnose na njezino područje primjene. Sud jedne države članice nije dakle ni u kojem slučaju u boljem položaju za odlučivanje o nadležnosti suda druge države članice (vidjeti presudu Allianz i Generali Assicurazioni Generali, C-185/07, EU:C:2009:69, t. 29.).

34 Sud je među ostalim ocijenio da je prepreka – u obliku takvog „anti-suit injunctiona“ – izvršavanju ovlasti od strane suda države članice koje su mu dodijeljene tom istom uredbom u suprotnosti s povjerenjem koje države članice uzajamno polažu u svoje pravne sustave i sudske institucije i da tužitelju koji smatra da je arbitražna konvencija ništava, neprovediva ili neizvršiva može onemogućiti pristup nacionalnom sudu pred kojim je on, unatoč tome, pokrenuo postupak (vidjeti u tom smislu presudu Allianz i Generali Assicurazioni Generali, C-185/07, EU:C:2009:69, t. 30. i 31.).

35 Međutim, sud koji je uputio zahtjev u ovom predmetu ne postavlja pitanje o usklađenosti „anti-suit injunctiona“ koji je donio sud države članice s Uredbom br. 44/2001, nego o usklađenosti s tom uredbom eventualnog priznanja i izvršenja – od strane suda države članice – arbitražne odluke kojom se izdaje nalog kojim se stranci u arbitražnom postupku nalaže da smanji opseg zahtjevâ koje je istaknula u okviru postupka koji je u tijeku pred sudom te države članice.

36 U tom smislu valja najprije podsjetiti da arbitraža, kao što je to navedeno u točki 28. ove presude, ne ulazi u područje primjene Uredbe br. 44/2001 jer se njome uređuju samo sukobi nadležnosti između sudova država članica. Budući da arbitražni sudovi nisu dio nacionalnih sudova, u glavnom predmetu ne postoji takav sukob u smislu navedene uredbe.

37 Nadalje, što se tiče načela uzajamnog povjerenja koje države članice polažu u svoje pravne sustave i svoje sudske institucije, koje počiva na usklađenju pravila o nadležnosti sudova na temelju sustava utvrđenog Uredbom br. 44/2001, valja istaknuti da u okolnostima glavnog predmeta, s obzirom na to da je nalog izdao arbitražni sud, ne može biti riječ o povredi tog načela zadiranjem suda jedne države članice u nadležnost suda druge države članice.

38 Isto tako, u tim okolnostima, zabrana arbitražnog suda stranci da uputi određene zahtjeve sudu neke države članice ne može tu stranku lišiti sudske zaštite iz točke 34. ove presude, s obzirom na to da se, s jedne strane, ona u okviru postupka priznavanja i izvršenja takve arbitražne odluke može usprotiviti

tom priznavanju i izvršenju, i da s druge strane, sud pred kojim se vodi postupak mora na temelju primjenjivog nacionalnog postupovnog prava i međunarodnog prava, odlučiti treba li tu odluku priznati i izvršiti ili ne.

39 Stoga, u navedenim okolnostima, ni navedena arbitražna odluka, ni odluka kojom ju, ako je takav slučaj, sud države članice priznaje, ne mogu utjecati na uzajamno povjerenje između sudova različitih država članica na kojem se temelji Uredba br. 44/2001.

40 Naposljetku, za razliku od naloga o kojem je riječ u predmetu u kojem je donesena presuda Allianz i Generali Assicurazioni Generali (C-185/07, EU:C:2009:69, t.20.) to što u glavnom predmetu ministerija nije poštovala arbitražnu odluku od 31. srpnja 2012. u okviru postupka koji se odnosi na pokretanje istrage o djelatnostima pravne osobe, ne može dovesti do izricanja sankcija protiv nje od strane suda druge države članice. Iz toga slijedi da se pravni učinci arbitražne odluke poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku razlikuju od učinaka naloga o kojem je riječ u predmetu u kojem je donesena ta presuda.

41 Stoga, postupak priznavanja i izvršenja arbitražne odluke poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku uređuje nacionalno pravo i međunarodno pravo koja se primjenjuju u državi članici u kojoj se to priznanje i izvršenje traže, a ne Uredba br. 44/2001.

42 Stoga bi, u okolnostima glavnog predmeta, eventualno ograničavanje ovlasti dodijeljene sudu države članice pred kojim se usporedno vodi postupak u kojem on odlučuje o vlastitoj nadležnosti moglo proizlaziti isključivo iz priznanja i izvršenja arbitražne odluke – poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku – od strane suda te iste države članice, na temelju postupovnog prava te države članice te, ako je to potrebno, na temelju Njujorške konvencije, kojima se uređuje ta problematika, isključena iz područja primjene navedene uredbe.

43 Budući da se Njujorškom konvencijom uređuje problematika koja je isključena iz područja primjene Uredbe br. 44/2001, njome se ne uređuje „posebno pravno područje“ u smislu članka 71. stavka 1. te uredbe. Naime, članak 71. bavi se isključivo pitanjem odnosa između Uredbe br. 44/2001 i konvencija unutar posebnih pravnih područja koja ulaze u njezino područje primjene (vidjeti u tom smislu presudu TNT Express Nederland, C-533/08, EU:C:2010:243, t. 48. i 51.).

44 Iz svih prethodnih razmatranja proizlazi da na postavljena pitanja treba odgovoriti tako da Uredbu br. 44/2001 treba tumačiti na način da joj nije protivno to da sud jedne države članice prizna i izvrši, ili odbije priznati i izvršiti, arbitražnu odluku kojom se stranci zabranjuje podnošenje određenih zahtjeva sudu te države članice, s obzirom na to da ta uredba ne uređuje priznavanje i izvršenje, u državi članici, arbitražne odluke koju je donio arbitražni sud u drugoj državi članici.

Troškovi

45 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (veliko vijeće) odlučuje:

Uredbu Vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima treba tumačiti na način da joj nije protivno to da sud jedne države članice prizna i izvrši, ili odbije priznati i izvršiti, arbitražnu odluku kojom se stranci zabranjuje podnošenje određenih zahtjeva sudu te države članice, s obzirom na to da ta uredba ne uređuje priznavanje i izvršenje, u državi članici, arbitražne odluke koju je donio arbitražni sud u drugoj državi članici.

Potpisi